

Māc. Jānis Rīss

Rakstītais un nerakstītais Dieva vārds

Pēdējos gadu desmitos evaņģēliskās draudzes pārstaigā Vasarsvētku kustība, rasdama sev piekritējus ļaudīs, kas ticības lietās vēlas būt karsti. Parādīšanas, valodas, praviešu mācība un karstas aizraujošas lūgšanas ir parādības, kas šīs kustības skartajos ļaudīs veicina iekšējo siltumu. Visur, kur šī kustība iemetas, tā sākumā gūst lielus panākumus, tikai vēlāk, kad top zināmas vājības, kas kustības skartajiem ļaudīm tāpat piemīt kā citiem, kustība zaudē savu pievilcību. Bet arvienu ir ļaudis, kas kustībai pieķeras. Zīmīgais pie šiem ļaudīm ir tas, ka „rakstītais Dieva vārds” tiem nozīmes ziņā it kā atkāpjas uz otrā plāna, tā „vārda” priekšā, kura runāšanu tie kultivē savā vidū, un tad vēl tas, ka šie ļaudis cenšas it kā atpakaļ atsaukt pirmkristīgās draudzes laikus, tos laikus, kas bija tūliņ pēc pirmajiem Vasarsvētkiem. Un taču, cik nepieņemīga un apkarojama mums arī izliktos Vasarsvētku kustība, divas lietas ir skaidras: 1) Šī kustība varēja rasties tikai tāpēc, ka garīgā dzīvē bija zināmi trūkumi, kurus tad arī pati kustība cenšas aizpildīt, kaut arī slimīgi un kroplaini. 2) Kustībai ir, kaut arī ārēji, tomēr kas stipri kopējs ar tām parādībām, kas bija pirmkristīgo draudzē. Jau valodas, parādīšanas un pravieša dāvanas atgādina kaut ko no pirmkristīgās draudzes un tad vēl kāds apstāklis – pirmkristīgai draudzei trūka „rakstītā vārda”. Šī parādība spiež uz pārdomām 1) par trūkumiem kristīgā draudzē, kas izsauca zināmās kustības rašanos, un arī uz pārdomām, 2) vai „rakstītais vārds” vien var aizpildīt garīgam cilvēkam tā vajadzības pēc pamācītāja, norājēja un paskubinātāja?

Mēs, baptisti, piederam kristīgās draudzes protestantu grupai, mūs pat pieskaita visradikālākajiem protestantiem. Un līdzās visiem protestantiem mums iet līdz kā protestantisma svētība, tā arī protestantisma lāsts. – Protestantisma svētība – esam atbrīvoti no bezgala garas rindas cilvēku likumu un māņticības, kas vēsturiskajā gājumā veidojusies katoļu baznīcā, esam nostādīti uz Dieva vārda pamata, kā mēdz izteikties. – Protestantisma lāsts atkal savukārt izpaužas divi nelabvēlīgos novirzienos, kas novērojami vai visos protestantu nogrupējumos.

1) Pirmā novirziena ļaudis ar sirdi turas pie „rakstītā vārda” un top par burta kalpiem – tie „rakstītā vārdā” saskata likumu rindu, kas noteic cilvēka dzīvi, un tā tie top par neveselīgiem fanātiķiem un par savos uzskatos sastingušiem ļaudīm, kas gan izplata reliģiju, bet pēdējā šo ļaužu veidojumā ir dzīvei slogs. Otrā nelabvēlīgā novirziena ļaudis, uztvēruši Jauderības skaisto brīvības ideju, izplūst savos uzskatos tik plaši, ka nekādas robežas gandrīz vairs nedz sajūt, nedz saskata. – Plaši izplūduši ūdeņi zaudē tecēt spēju; ja tie neizsīkst, tie veido purvus, tas notiek arī pie šiem ļaudīm. – Kā pārējās protestantu draudzēs, tā arī mūsu draudzēs no vienas puses rodas šauri, smagi un savos uzskatos sastinguši bauslībnieki un no otras – no nekā neierobežotie brīvie, kam viss brīv, bet kas arī paši ir „brīvi”, t.i. Kristus kalpībā nesaistījušies cilvēki, kam svešs Kristus jūgs.

Šie bēdīgie novirzieni radušies tāpēc, ka par visas dzīves kārtotāju pazīst

„rakstīto vārdu” un **tikai to vien**. Kas tajā ierauga pavēles, tam tas top par likumu grāmatu, kuras priekšraksti jāpilda, vienalga, vai tie veicina pašu dzīvi vai nē. Kas atkal rakstītā vārdā saburtojis brīvības domu un blakus šai domai nekā cita nav samantojis, top nederīgs tieši šīs brīvības domas labā.

Pirmkristīgā draudzē nebija „rakstītā vārda”, vismaz tālu ne tik lielā apmērā kā mūsu dienās. Vecās derības rakstus lietāja jūdu kristīgās draudzēs, bet pagānu kristīgās draudzēs tam tik plaša ieeja nebija. Arī grāmatu dārgums darīja pašas grāmatas grūti pieejamas. Jaunās derības raksti, savā tagadējā sastāvā, top par vispār lietojamām grāmatām kristīgā draudzē II g. simta otrā pusē. Bet tomēr draudze strauji pieauga savas pastāvēšanas pirmā gadu simtā. Šajā laikā draudze kopās un stiprinājās no atmiņām par tā Kunga dzīvi, no Viņa izteicieniem, kas vēl plūda dzīvā plūsmē ļaužu vidū, no apustuļu vēstulēm, kuras sākumā gan nevērtēja tik augstu kā Vecās derības rakstus un no parādīšanu atstāstījumiem un iedvesmotām apgarotām liecībām, ko pārējiem cēla priekšā gara skārtie draudzes locekļi. Viss kristīgās draudzes „gaiss” bija, tā sakot, kā piesātināts ar „vārdu no Dieva lūpām”, un Jaunās derības raksti ir savā ziņā šī nerakstītā, it kā gaisā esošā Dieva vārda, sabiezējums par taustāmu Dieva vārda dzidro ūdeni, līdzīgi tam, kā ūdens tvaiki gaisā sabiezē, pārvērdamies dzidros rasas pilienos. Bet kāpēc gan pirmkristīgās draudzes gaiss bija tik piesātināts ar nerakstīto vārdu? Tas aiz diviem cēloņiem; visupirms Jēzus Kristus dzīves tiešais iespaids bija vēl ļoti liels, tas tieši šo pirmkristīgās draudzes dzīves posmu izcēla pāri visiem citiem posmiem vēsturē priekš un pēc Kristus. Un cik augsti apustuļi vērtēja šo Jēzus dzīves tiešo iespaidu, redzam no Pētera vārdiem. Tas, aizrādīdams pārējiem mācekļiem, ka jāizvēl kāds, kas aizņemtu 12-tā apustuļa tukšo vietu, saka:

„Tāpēc nu mums pieklājās, ka no tiem vīriem, kas ar mums kopā bijuši pa visu to laiku, kad tas Kungs Jēzus pie mums iegājis un izgājis, iesākot no Jāņa kristības līdz tai dienai, kad viņš no mums ir uzņemts debesīs, ka viens no tiem top viņa augšāmcelšanās liecinieks līdz ar mums.”

Otrs faktors, kas darīja pirmkristīgās draudzes gaisu it kā „nerakstīta Dieva vārda” piesātinātu, bija tas, ka draudze ik dienas tieši dzīvoja sava Kunga tuvumā. Lai tikai apdomājam vārdus:

„Tie pastāvēja apustuļu mācībās, un maizes laužšanā, un draudzībā, un Dieva lūgšanā ...Un tie ik dienas vienprātīgi turējās kopā Dieva namā un šur tur namos maizi laužīja un barību ņēma ar prieku un sirds vientiesību, Dievu teikdami un bij pie visiem ļaudīm piemīlīgi.”

Pirmais šīs brīnišķās dzīves faktors vairs neatkārtosies. Kristus tikai vienreiz dzīvoja cilvēku vidū **kā cilvēks**. Viņa dzīves iespaids uz cilvēces vēsturi bija līdzīgs zibenim, kad tas iespēris zemē. Pats zibens uz brīdi tieši redzēts, bet bijis un pagājis, no tā nekas vairs nav uzglabājies, izņemot tikai atmiņu. Bet viss redzamais, kas palicis pāri no zibens darbības – zemē izrauta bedre, sasperts koks – nav zibens pats, tikai tā darba sekas. Tāpat arī no Jēzus dzīves virs zemes līdz mums uzglabājušās tikai Viņa lielās dzīves sekas – **draudze un Jauderības raksti**. Par abām šīm lietām varētu sacīt,

tās ir dievišķā zibens pēdas, kas Jēzus personā trāpīja cilvēces vēsturi. Un tā kā šis zibens bija vienreizējs un nekad neatkārtosies, tad arī šī zibens sekas - **draudze un Jaunderības raksti** ir kaut kas vienreizējs, kas atkārtoties nevar un ne ar ko citu nav atvietojams. Bet otrs šis pirmkristīgo brīnišķās dzīves faktors – „nerakstītais Dieva dzīvais vārds”, sadzirdēts ar dvēseles dzirdi, ir turpinādamās parādība un var būt mūsu dienās tik pat spēcīgs, kāds tas bijis viņos laikos.

„Šī pēdējā patiesība par arvien klātbūdamo un dzīvo Dieva vārdu, ir tiešām prieka vēsts cilvēkiem, tā ir patiesss evaņģēlijs – Dievs runā uz cilvēkiem, uz ikkatru tas runā, kas Viņa Dēlu atzīst par savas dzīves Kungu. Te nevar teikt, Dievs senos laikos runāja uz cilvēci, bet tagad vairs nē. Viņš runājis uz cilvēkiem un tagad vēl runā. Un šī ir prieka vēsts. – Caur cilvēku runu uz cilvēkiem, t.i. caur satiksmi un domu izmaiņu cilvēku starpā radusies kultūra – progress mūsu cilvēku dzīves iespējamības robežās. Caur Dieva runu uz cilvēku rodas progress gluži citās iespējamības robežās, tādas iespējamības robežās, kādās cilvēks pats pacelties nespētu. Visi Dieva cilvēki, ticības varoņi, sākot ar tiem, kas aprakstīti Bībelē, un beidzot ar pēdējiem, kam būs lemts skatīt „Dieva dzīvokli pie cilvēkiem”, raduši spēku uzvaras dzīvei, pateicoties šim dzīvajam Dieva vārdam, kas uz tiem noticis, un ko tie savās dvēselēs dzirdējuši. Un „Dieva dzīvoklis pie cilvēkiem” būs tad, kad cilvēki visās dzīves vajadzībās, kā personīgās, tā sabiedriskās sāks klausīties uz Dieva balsi. Tad arī iestāsies nevis gluži jauns cilvēces vēstures posms, bet gluži jauna cilvēces vēsture. Draudze ir Kristus draudze tikai tad, ja šis dzīvais, neuzrakstītais Dieva vārds no draudzes top sadzirdēts. Kad draudze dzīvo no Dieva vārda, kas tikai agrākos laikos uz cilvēkiem noticis, tad tā savā būtībā vairs nav kristīga draudze, bet žīdu draudze, lai arī tā lietotu Jauno derību un atzītu Kristu. Jo žīdu draudzes zīmīgākā īpatnība tā, ka tā Dieva valodu saskata tikai vārdos, kas reiz notikuši. Un šādi vārdi gan kādreiz bija atbilstoši dzīves īstenībai, bet tekošai dzīves plūsmai vairs neatbilst. Šādi reiz notikuši Dieva vārdi ir „bauslība”, šī vārda dziļākā nozīmē. Šādi vārdi vairs nespārno cilvēku, bet no cilvēka top izjusti kā pavēle un kā slogs. Tāpēc arī Pāvils zina rakstīt dziļdomīgo vārdu: „bet bauslība rada dusmību”. Kristus mums caur savu dzīvi devis paraugu no dzīves, kas caur caurīm noritēja zem Dieva dzīvās valodas tiešā iespaids: „Tas Dēls neko nevar darīt no sevis paša, ja tas neredz to Tēvu tā darām, jo, ko šis dara, to arī tas Dēls dara tāpat.” Jāņa 5, 17. Ja Viņš paraugu mums devis, tad arī sagaida, ka sekotum Viņam.

Bet ja nu šim nerakstītam, bet ar dvēseli uztvertajam Dieva vārdam tik liela dzīvinoša nozīme mūsu garīgā dzīvē, kam tad gan vairs vajadzība pēc „rakstītā vārda”.

Vai nav piedzīvotas vislielākās maldības, kad cilvēki, nogriezdamies no „rakstītā vārda”, piegriezušies šim „iekšējam vārdam”? Vasarsvētku kustība ir šādu piedzīvojumu pilna. Tas tiesa, kas nedalīti piegriežas „iekšējam vārdam” – „nerakstītam vārdam” top par murgotāju šā vārda tiešā nozīmē; un kas atkal nedalīti un vienīgi piegriežas tikai „rakstītam vārdam”, tas neizbēgami taps par bauslībnieku – par „žīdu”, lai arī ar Jaunderību rokā. „Jūda” zīmīgā īpatnība jau tā, ka Dieva vārdu tas

pazīst tikai kā tādu, kas **savā laikā** „uz tiem Tēviem” noticis un uz viņu – pašreizējo jūdu – tikai mantošanas kārtā pārnācis. Pie tam visu šo Dieva vārdu jūds izjūt tikai kā pavēļu sistēmu, kas ietver visu viņa dzīvi, un kurai tam jāpaklausa **tikai** aiz autoritātes. Un mūsu kristīgie bauslībnieki dzīvo šādā pat sajūtā.

Dieva vārds ir tik brīnišķs un reizē arī tik savdabīgs, tīri līdzīgs kultūras augam. Mūsu pašreizējie kultūras augi, kā labības sugas un citi augi, nav sākumā bijuši tik derīgi, kādi tie tagad. Par derīgiem tie tapuši tikai pēc tam, kad tie gadu tūkstošiem ilgi cilvēka rokas kopti, tā sakot – izgājuši cauri kultūras skolai. Firziķi, kurus tagad pieskaita pie visgaršīgākiem augļiem, tādi, kādi tie no dabas padodas, Irānas kalnājos ir nāvīgu indi saturoši augļi.

Pirms Kristus, persiešu valdnieka Kīra laikā, persiešu strēlnieki lietoja firziķu sulu, lai ar to aptraipītu savu bulšu galus, tādā kārtā tos darīdami indīgus. – Bet ja arī cilvēkam dots augus kultivēt, tad taču Dieva vārds nevar būt padots cilvēka kultivējošam iespaidam? Tas gan tiesa, ne Dieva vārds ir tas, kam jātop izkoptam, bet gan šī „vārda” **sadzirdēšanai**, tai jātop izkoptai. Un visu Veco derību mēs savā ziņā nevaram uzlūkot par Dieva vārda saklausīšanas un sadzirdēšanas kultūrvēsturi, un šī kultūrvēsture savu kulmināciju sasniegusi Jēzū Kristū, kas sacīja „Kas mani redz, tas redz to Tēvu”, kas nozīmē to pašu „Kas mani dzird, tas dzird to Tēvu”. Šajā izpratnē Jēzus tad arī ir bauslības un praviešu rakstu piepildītājs.

Dieva vārdam, kas uz cilvēkiem notiek, visos laikos ir liela, iekšēja kopība, jo tas jau Dieva, ne cilvēka vārds. Un pašreizējo Dieva valodu uz mums mēs tikai tad varēsim saklausīties un saprast, kad savu garīgo izpratni būsīsim skolojuši saburtot Dieva prātu tais vārdos, kas sen laikus atpakaļ notikuši uz cilvēkiem. Ar Dieva vārda saklausīšanos tas ir tāpat, kā ar kāda mākslas talanta izkopšanu. Ir bieži sastopami zināmā mākslas nozarē apdāvināti cilvēki, bet vērtīgus darbus uz mākslas lauka tie nespēj, tikai lietpratējs, aplūkojot viņu ražojumus, teiks – te slēpjas talants. Bet kad tāds apdāvināts cilvēks dabū attiecīgu izglītību un iepazīstas ar mākslas izpaudumiem dažādos laikos un pie dažādām tautām, tad viņa talants tikai īsti atveras visā savā krāšņumā. Rakstītais Dieva vārds ir ticīgam tas pats un vēl vairāk, kas mākslas vēsture mākslas cienītājam, tāpēc „rakstītā vārda” lasīšana un iegremdēšanās tajā ir un paliks neatvietoājams līdzeklis attīstīt un veidot mūsu garīgo dzirdi. Iedziļināšanās „rakstītā vārdā” dara mūs spējīgus sajēgt Dieva vārda pamatskaņas un līdz ar to dod mums spējas atšķirt līdzskanošās pieskaņas, kas nenāk no Dieva balsis. Dieva balsij, līdz mūsu sajēgai nonākot, jau jāiziet cauri garīgai videi – mūsu izpratnes, mūsu jūtu, mūsu tieksmju, jā, visai mūsu gara dzīves pasaulei. Un cik te nerodas līdzskanošu skaņu! Tādā kārtā „rakstītais vārds” ir un būs skolotājs „nerakstītā vārda” izprašanai, tas ir, būs vārti uz šo „vārdu”. Bet bēdīgi, ja kāds, ienācis vārtos, arī paliek tajos stāvam, nemaz neraugot staigāt pa ceļu, kas aiz vārtiem; vai atkal bēdīgi, ja kāds pastāvīgi mācās pie skolotāja, bet nemaz nerauga patstāvīgi dzīvot dzīvi, uz kuru skola gatavoja.

Ja senos laikos pravietis, uz Jaudīm runājot, sajuta – tā Kunga vārds uz mani

noticis – tad arī mums, pirms liecinām, nāktos sajūst, ka arī uz mums tā Kunga vārds noticis.

Mēs jau minējām par protestantisma lāstu, pie kā arī mums baptistiem dalības, un tāds protestantisma lāsts arī tiešām ir. Protestantisms, kā zināms, radās 16. gs. pirmā pusē, kad radās drošsirdīgi vīri, kas uzstājās pret visu to nevēlamo, kas vēstures gaitā bija ieviesies vecajā baznīcā un izvirzīja devīzi – pieķerties un balstīties vienīgi uz Dieva vārdu. Bet protestantisms, savā valdošā virzienā, izlaida no acīm „iekšējo” – nerakstīto vārdu, kas no Dieva nāk uz cilvēku un tam dod dzīvību. Katoļu baznīca savā dziļākā izpratnē arvienu atzinusi, ka pāri rakstītam vārdam jābūt vēl kaut kam, kas māca šī „rakstītā vārda” pielietošanu pašreizējā mainīgā dzīvē. Jo „rakstītais vārds” radies zināmā laikā un nes sev līdz tā laika nokrāsu, tāpēc starp šo vārdu un tā pielietošanu pašreizējā dzīvē, kā atsevišķa cilvēka, tā sabiedriskā dzīvē, jānāk vēl kaut kam. Bet šo lielo starpnieku – dzīvo vārdu dvēselē, kas visu „rakstīto vārdu” atdzīvina, lielā baznīca aizvieto ar gluži kaut ko citu – ar baznīcu pašu. Tā tā spriež: kristīgā draudze – tas ir šajā gadījumā – katoliskā baznīca – nav radusies caur „rakstīto vārdu”, bet pēdējais pats radies kristīgās draudzes, tas ir katoliskās baznīcas klēpī, tāpēc arī baznīcai, kā šī vārda radītājai, vienīgi piederas arī šo vārdu izskaidrot. Šī iemesla dēļ tad arī katoļu baznīca plašām tautas masām apgrūtina pieeju Bībelei, bet tai sniedz tikai izvilumus no tās: – baznīcas pamācībās esot jau pielietojamā veidā ietverts tas Bībeles apslēptais prāts, kas ļaudīm nepieciešams.

Protestantisma gājienā cauri vēsturei, kā jau minējām, spilgti izpaužas divi strāvājumi: 1) krampjveidīga pieķeršanās burtam un baznīcas atziņām, kas tad arī novedis pie sastindzinošā ortodoksālisma un 2) pilnīgas atziņas un uzskatu brīvības strāvājums, kas uzskatu un atziņas ūdeņiem ļauj plūst brīvi uz visām pusēm. Plaša atziņa, ierobežojumus nesajūtot, reizē ar to zaudē arī virzienu, līdzīgi tam, kā plaši izplūdis ūdens zaudē tecēt spēju. Viss, ko šai strāvājumā var saskatīt, ir zināšanas un atzīšanas plašas jo plašas, pat apbrīnojamas to vispusībā, bet ja pie tām pieejot, prasa no kurienes uz kuriem tās ved, tad atbildes saņemt nevar; pēc Dieva slāpstošas dvēseles vajadzībām tās nekalpo.

Šo divu galējo strāvājumu vidū saskatāms vēl kāds mazs strāvājums, ne tik uzkrītošs, kā abi pirmējie, tas ir piētiskais virziens. Pie šī virziena pieder ļaudis, kurus atzīšanas jautājumi nesakustina, bet kas cenšas dzīvot klusu dievbijīgu dzīvi un ievēro robežu, kas šķir tos no pasaules. Jaunu saskatāmu vāgu virzienu dzīvē šie ļaudis neierauj, bet klusu liecību par Dieva iespaidu pie cilvēkiem tie nodod.

Mūsu draudžu darbības mūžs mūsu dzimtenē nav garš – 75 gadi, bet visi šie protestantu plašajā pasaulē saskatāmie strāvājumi arī izpaušies un izpaužas mūsu draudzēs. Mūsu vidū novērojams stingrs ortodoksālisms, pieķeršanās Bībeles burtam (no viena vāka līdz otram). Ir mūsu vidū arī sastopami tādi brāļi un māsas, kuru galvenā devīze ir brīvība – uzskatu brīvība. Atzīšanas plašums šajos ļaudīs rod lielu piekrišanu, brīžam pat viņos paceļas jautājums, vai tas, ko par grēku dēvē, nav tikai ļoti mainīga parādība, atkarīga no cilvēka ikreizējiem uzskatiem, tā tad kaut kas gluži

konvencionāls. Uzskatu ūdeņi šē plaši uz visām pusēm izplūduši, kā zaudējuši tecēt spēju. Bet plaši izplūduši ūdeņi, ja tie neizsīkst, tie sāk pūt. Puvuma pazīmes arī pie šiem ļaudīm sāk rasties. Mūsu draudžu plašās masas sastāda vienkārši ļautiņi, kas visā klusībā cenšas dzīvot dievbijīgu dzīvi, nesajaucoties ar pasauli. Šie ļaudis galvenām kārtām pilda mūsu sapulces, neiztrūkst lūgšanu stundās un nes mūsu draudžu materiālo nastu lielāko daļu. Tie ir piētistiskā virziena pārstāvji mūsu saimē. Svēto uguni šie ļaudis glabā mūsu draudzēs, tikai lukturis, kurā tie sava kristīguma sveci iesprauduši, nav pievilcīgs.

Šo ļaužu uzskatu šaurums rada tālākstāvošos novērotājos iespaidu, ka tāds kristīgums var būt tikai kādas šauras mazizglītotas ļaužu grupas reliģija, bet ne vienīgā reliģija, kurā visi sadzīves virzieni un visi sabiedrības slāņi spētu iekļauties. Reliģiska jūsmā un uguns šajos ļaudīs gan saglabājusies, bet līdzās tai arī bieži prāta tumsa.

Kādu stāvokli lai ieņemam, kas visā nopietnībā jūtamies aicināti strādāt Kristus druvā, kas negribam atkārtot tēvu kļūdas, nedz arī iestigt vēl nezināmu nākotnes maldību valgos. Pieķerties rakstu zīmei un tapt par bauslībnieku, lai arī ar Jauderību rokā, mēs nevaram. Ieraugot rakstītā vārdā tikai izveidotu likumu sistēmu, zūd spēki un slīgst spārni, bet tieši dvēseles spārnus nākas Dieva vārdam stiprināt. Apmierināties savās dvēselēs ar atzišanu, lai arī ar plašu un lielu, arī nevaram. Plaši izkopta atzišana viena pati par sevi ir kā plaši izplūduši ūdeņi bez teces, kam nepieciešami jāpārvēršas purvā. Bet purva tuvumā cilvēku mītnes nerodas, bet evaņģēlijam un kristīgai draudzei „jāzvejo” cilvēki, tie jārauga sev pievilkt.

Naivi dievbijīgais – piētistiskais virziens mums arī liekas nepieņemams. Evaņģēlijs jau dots visiem cilvēkiem, tam jābūt spējīgam visu šķiru ļaudis sevīm pakļaut, bet piētistiskais virziens uzņem sevī tikai evaņģēlijuma plašās straumes šauru atteku. – Ar vārdu sakot, mēs baidāmies no garīga ledus, kas rodas Dievārda ūdeņus sastindzinot zemajā bauslības temperatūrā; mēs baidāmies arī no uz visām pusēm izplūdušiem atzišanas ūdeņiem, kas aiz sava plašuma pārvēršas purvā, mēs baidāmies arī no piētisma upītes, kuras krasti mums izliekas daudz par šauriem, lai uzņemtu sevī visus tos ūdeņus, kas izplūst no Kristus. – Nāk vasarsvētku kustība, kas piesola vēl nedzirdētu spēku un vēl nepieredzētas sekmes, bet viņas ūdeņi ir tik pārāk strauji, līdzīgi kalnu strautu ūdeņiem, kas gan savā ziņā pievilcīgi, nolūkojoties tajos, bet gluži nederīgi, lai viņu krastos mītni uzceltu.

Jāņa Kristītāja sludināšana pulcināja visus Jūdu zemes iedzīvotājus pie Jardanes krastiem. Kristīgā draudze savos sākuma laikos, par spīti visām vajāšanām, sev pievilka tūkstošus un atkal tūkstošus; mūsu pirmo, no arkla ņemto, sludinātāju liecības 19 gados radīja 2000 draudzes locekļus mūsu draudzēm Latvijā. Patiess kristīgums arvienu ap sevi ir pulcinājis un vēl pulcinās ļaudis.

Lielas ļaužu mītnes arvienu radušās lielu upju tuvumā; sirmā senatnē pat veselās kultūras nodibinājušās upju krastos. Lai tāpēc mūsu draudžu un mūsu pašu

garīgo dzīvi kopjot, acu priekšā lai turam lielas upes bildi. Ūdeņi, kas jau gadu simteņiem un tūkstošiem ilgi tecējuši pašreizējās upes virzienā, izrāvuši tai gultni; bet tas, kas ļaudis pievelk upes krastos savas mītnes uzcelt, nav upes dziļā izrautā gultne, bet gan ūdeņi, kas katru brīdi kā no jauna veļas no upes augšgala pa tās gultni lejup.

Bībele, mūsu rakstītais Dieva vārds, kas sevī satur vārdus, kas priekš gadu tūkstošiem notikuši uz cilvēkiem, to cilvēku apziņās, kas šim vārdam pieķērušies, ierāvusi un ierauj gultni, t.i., tā cilvēku apziņās rada nepārprotamu liecību – „Dievs runā”, bet tas, kas pasargā šo gultni no aizsērēšanas un kas arvienu cilvēkus pievelk uz dzīvi nomesties upes krastos, ir vienīgi arvienu no jauna no augšienes plūstošais un visiem dzīvību nesošais cilvēka dvēselei sadzirdamais dzīvais Dieva vārds – šī vārda sadzirdēšanu kopsim savā personīgā dzīvē.

Žurnāls „*Kristīgā Balss*” 1937. g. Nr. 5/6, lpp. 83-84.

Žurnāls „*Kristīgā Balss*” 1937. g. Nr. 7, lpp. 110-112.